

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa theologicae, Fragment - Cod. Schuttern 9

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[s.l.], [15. Jahrh.]

Thomas de Aquino: Summa theologicae, Fragment

[urn:nbn:de:bsz:31-72342](#)

Apud omne ad diuinam nat. genito
 ella sunt p[ro]p[ter]a illa Rno d[omi]ni p[er]pet[ua] i[sta] p[re]te
 dictu est. gratia dupl[ic]e dicitur. uno modo ip[s]a uo
 luntas dei / gratia aliquis donis. alio modo
 ip[s]a gratuita donum dei. Inde autem humana
 natura / gratuita dei uoluntate ad hoc p[er]
 eleu[er]e. inde. ad hoc si sup[er] facultatem
 naturae sue elevat aut humana i[de]um
 duplicitate. Uno p[er] operationem. qui sibi
 agrestus et amat deum alio p[er] esse p[er]sonale.
 qui quidem modus est singularis in ipso in q[ua]ntitate
 humana nostra assueta est ad hoc p[er] suu p[er]sona
 filii dei. Manifestu est autem in ad p[er]fectionem
 operationib[us] regis op[er]a perfecta p[er] habens. s[ed] q[ui]
 natura habeat esse in suo supporto non fit
 mediante aliquo habens. Sic ergo dicitur
 et ip[s]i gratia accipit ip[s]a dei uoluntas / gratia
 aliquis faciens ut gratia seu auctor alio
 habens. Unio i[de]i carnatus facta est p[er] gratiam.
 hanc et uno tempore ad deum p[er] agrediem + amore
 Si uero gratia dicitur ip[s]a gratuita dei donu
 sit ip[s]a quod est humana natura unitam
 esse p[er]sona diuina / p[er] deum q[ui]dam gratia
 in quantum utilis p[re]cedentia merita hoc est
 factu. non aut ita q[ui] sit aliq[ue] gratia habitualis
 qua me ducat sed uno fiat. Ad p[er]mis
 so dicendum q[ui] gratia est accidente / est quod est
 diuinitas participata in humana p[er]ficiacionem
 aut humana nostra de p[er]cipiente situat
 aliqua diuine no[n]. s[ed] dicitur esse quida ip[s]a
 natura diuina / p[er] p[er]sona filii. m[ea]n]i autem
 q[ui] ip[s]a res qua filius ei[us] p[er]cipiente
 in d[omi]no q[ui] gratia habituad est p[er]sona in ea. s[ed] gratia
 p[er]cipiente dei donu / quod est uniti diuine p[er]
 uniti ad tota nos humana. q[ui] p[er]sonam corpore
 erit. et p[er] hunc modum de plenitude diuum
 tatis in ipso corpore habitasse. q[ui] unita
 ma diuina / no[n] p[er]sona cui p[er]sona corpori. q[ui] quis
 ena possit duci. q[ui] de habuisse / ipso corpore
 et umbrales. sic habitauit in sanctis.
 veteris legi. d[omi]n[u]s quibus illud subi[er]it. q[ui] sunt
 umbra futurae. corpori autem ipso. p[er]ut
 corpori tantum umbra deuidit. dicitur etiam
 quidam q[ui] diuinitas dicit in ipso habuisse
 modi. sic cor i[st]i habuisse d[omi]nioneb[us].
 Uno p[er] essentia p[ri]ma et p[er] natura sic i[st]i retereb[us]
 carnis. Alio p[er] gratia grata faciente sicut
 in sanctis. 3o mo p[er] unitate p[er]sonale quod

frumenta 1 17

est ip[s]i sibi. Vnde p[er] unitate ad dictu
 quia s[ed] unita in carnatus / no[n] est facta
 sed p[er] gratia habitualis. sic aliis s[ed] uniuersi
 deo / s[ed] s[ecundu]m substantia sue p[er]sona / ip[s]i
 D[omi]ni sic p[er].

Vnde ip[s]o unita in carnatus fuit
 aliqua merita subsecuta. quia
 sup[er] illud p[er]ficiat ipsa tua d[omi]n[u]s se nob[is] que
 comedimus sp[iritu]le te glosa. hic insinuat
 desiderium p[er]fectio[n]e d[omi]ni carnis et meritorum
 impletiorib[us]. ergo i[de]i carnis facta sub merito
 d[omi]ni. quicunq[ue] meret alio / meret deus
 quoque non p[er] illud. s[ed] antiqui poetas merito
 vita eterna. ad quam p[er]uenire non potera nisi
 p[er] carnationem. dicit enim q[ui] in libro moysi q[ui]
 que annos aduenientur in eis. multa venerant
 quartu libri iusticie ultimi hebrei ex corpore
 educti in spiritu celesti p[er]ceptri statim recipi
 nullo p[otest] / poteris. quia non da ille uenerat.
 qui iustus autem in p[er]petua sede collocarez
 Go uide q[ui] meruerunt in carnationem
 ff. de vita ultime cantat q[ui] d[omi]n[u]s omni
 meruerat portare. q[ui] quid factu est p[er]
 in carnationem. ergo in carnationem facta sub merito
 Sed certe est quod augustinus dicit in libro de
 p[er]fici. stanz Quisquis in capite nostro /
 p[re]cedentia merita singulariter illus quid
 in uenerit / ipse in nob[is] uerbis eius p[re]ceden
 tia merita multiplicare regat. non in uer
 bula merita p[er]ficerat dignationem am
 falem illud. Ad h[ab]itu[m] in Non ex operibus
 iusticie a fecimus nos / s[ed] statim suam
 salutem nob[is] fecit. plaustru dignationib[us].
 ergo illa p[er]sona regenerat alio media
 p[er]ficerat / uno d[omi]no q[ui] quanto ad ipsa p[er]
 missio et ex p[er]missis / q[ui] nulla ei[us] merita
 potuerunt p[er]ceperit unitate. no[n] emponimus
 q[ui] an fuerat purus homo. et p[er] p[er]missum
 bone vite obtinuerat esse filius dei. sicut
 posuit fontes. s[ed] ponimus q[ui] ap[osto]lus sue co
 rrespondit / ille homo uere fuerit filius dei
 s[ed] illud. Quod ex te nascitur statim uerbi
 filius dei / et eo est op[er]atio illius quod sub
 seruatur in unitate. Unde nulla ei[us] op[er]acio
 potuit esse in recto unitate. s[ed] neq[ue] ei[us]
 op[er]a ei[us] p[er]sona q[ui] alterius hominis potuerunt e

Schuttern.

9

C 20

meritoria. quia rationibz ex digno p[re]mio
quidem quia op[er]a meritoria h[ab]ent p[ro]p[ter]e or-
dinant ad beatitudinem. q[uod] est ultius p[ri]mu[m]. et
consistit in plena dei fructione vno autem car-
nacionib[us] cum sicut esse personali[bus] his sedet
vno modo merita b[ea]te ad deum. q[uod] est acti frumenti.
et ita no[n] p[ot]est cadere sub merito. Tercio quia
gra[ci]a no[n] potest cadere sub merito. q[uod] est meriti
principiu[m]. Unde inde minima i[n] carnacio cadet
sub merito. q[uod] est principiu[m] p[ro]p[ter]o
gra[ci]a et ueritas. p[er] illam p[ro]p[ter]a est tercio
quiam causa p[ro]p[ter]a est ex formativa totius
unite. et ita no[n] cadet sub merito alioq[ue]
singulae. q[uod] boni alioq[ue] p[ro]p[ter]i h[ab]ent
et causa totius boni nature. ex aggrauis
in meruerunt sancti p[ro]p[ter]i in carnationem.
desiderando et petendo. Congruu[m] em erat
ut deus gaudiez eos q[uod] ei obediabant Et
p[ro]p[ter]i patrem ad p[ri]mu[m]. Ad in d[omi]n[u]m q[uod] hoc
est fons. q[uod] submerito cadat omne illud sine
qui p[ri]mu[m] esse no[n] p[ot]est. quedam em st q[uod] no[n]
sola requirunt ad p[ri]mu[m]. p[er] etia p[ro]longant
ad meritu[m]. sic diuina bonitatis et eius gracia.
et ipsa h[ab]ent na[rr]ationem. et sicut i[n] carnacionib[us] mysterium
est principiu[m] merendi. quia & plenitudo
p[ro]p[ter]i omnes acceptant. ut p[ro]p[ter]i p[ri]mo.
Ad in d[omi]n[u]m q[uod] beata u[er]gina de meruisse por-
tare dominum p[ro]p[ter]a non quia meruit domum
carnationis. p[er] quia meruit p[ro]p[ter]a s[ecundu]m d[omi]n[u]m
sicut puretate & sanctitate gradu ut
h[ab]ere posset esse m[er]ite dei.

D[omi]ni superpe.

Vide q[uod] gra[ci]a rationib[us] no[n] fuerit p[ro]p[ter]
h[ab]ui n[atu]ralis. Vnde em in carnacionib[us]
no[n] est facta in natura. p[er] in humana ut sup[er] d[omi]n[u]m
et p[ro]p[ter]um quidq[ue] denonat a termino. ergo
gra[ci]a illa magis deus d[omi]ni p[er]sona q[uod] n[atu]ralis.
Pre. gra[ci]a dividit inter na[rr]ationem. sicut tripla
q[ui] sunt a deo. distinguunt q[uod] n[atu]ralia. q[uod] p[er] ap[osto]lo
mitifico. p[er] eis que exposito dividuntur.
Vnde no[n] denonat ab a[bo]u. ergo gra[ci]a p[ro]p[ter] no[n] e[st] ei n[atu]ralis.
Pre. Malo d[icit] quod est p[er] sonum na[rr]ationem. p[er] gra[ci]a
rationib[us] no[n] e[st] n[atu]ralis p[ro]p[ter] p[er] sonum na[rr]ationem. d[omi]num.
quia sic queritur etia aliis p[er]sonib[us]. ne q[uod]
n[atu]ralis est ei p[er] sonum na[rr]ationem. q[uod] sic queritur
d[omi]n[u]s q[ui] est qui se cuiusde[m] n[atu]r[al]e est p[ro]p[ter]o. ergo
videt p[er] illos. gra[ci]a rationib[us] sicut p[ro]p[ter] n[atu]ralis.

¶ Sed cont[in]uit est q[uod] Aug[ustinus] d[icit] in euage. in
naturee quae suspicere fit quod amodo
ipsa gracia q[ui]li h[ab]et n[atu]ralis. q[uod] nullus possit
ad mitte p[er] sonum. ¶ Sino d[omi]n[u]s q[uod] p[er] sonum p[er] sonum
metheate. natura uno d[icit] ipsa nativitas
Alio modo essentia rei. Unde male potest
alius d[icit] duplo. Duo mo[n]ds q[uod] o causatu ex
principiis essentialibus rei. scilicet igni male e[st]
suresu fieri. Alio modo esse h[ab]et male q[uod]
ab ipsa nativitate h[ab]et. p[er] illud ad epope[um] q[uod]
eximia na[rr]atio. filii mei. et sapientie p[ro]p[ter]i. nequa
est n[atu]ra coeli. et n[atu]ralis malitia ipso[rum].
Gra[ci]a ergo sive rationib[us] sive habu[n]tia[bus]
no[n] p[ot]est d[omi]n[u]s n[atu]ralis. q[uod] causata ex principiis p[er] sonum
naturee quae in ipso. quauid possit d[omi]n[u]s
n[atu]ralis. quasi p[er]ueniens in na[rr]ationem quae p[ro]p[ter]
causante diuina na[rr]ationem ipso d[icit] aut n[atu]ralis
utraq[ue] gra[ci]a in ipso. in quanto ea a n[atu]re
habuit. q[uod] ab initio p[er]cepit. sicut na[rr]ationem
diuine p[er]sonae uita. et aut ea sicut munera
gratiae repleta. ¶ Ad p[ri]mu[m] go d[omi]n[u]s q[uod] licet
vno no[n] sit facta in natura. est tamen
causata ex unitate diuine naturee. q[uod] est
uera na[rr]ationem p[ro]p[ter]i. et etia queritur p[ro]p[ter]o principiis
unitatis. ¶ Ad indicet q[uod] no[n] sicut d[omi]n[u]s d[icit]
d[icit] gra[ci]a et n[atu]ralis. p[er] gra[ci]a quid[em] dicitur
in quantum no[n] est p[er]sona. n[atu]ralis autem
de p[er]sona est ex unitate diuine naturee i[n]
h[ab]itu[re] p[ro]p[ter]i. ab eius unitate. ¶ Ad in
dicend[um] q[uod] gra[ci]a rationib[us] no[n] est n[atu]ralis p[ro]p[ter]
sciam h[ab]u[n]tia[bus] na[rr]ationem. q[uod] ex principiis quae
no[n] caeta. sed no[n] q[uod] quenam sit aliis quibus
Est in n[atu]ralis ei sicut humana na[rr]ationem p[ro]p[ter]
pietate unitatis p[ro]p[ter]i. p[er] sic p[er]cepit est ex
p[er]sona. Ut c[on]tra id n[atu]ralis filius dei & h[ab]et
sciam ad diuina na[rr]ationem est ei n[atu]ralis. in quantum
diuina na[rr]ationem est p[er]sona adiuuio. Quia gra[ci]a. et hoc
queritur toti reuertenti. ¶ Gra[ci]a gra[ci]a est adiuuio
principiu[m] regi.